Bundles

תוספות על בבא מציעא כ"א א:ח':א'

מתני' אלו מציאות שלו: כריכות ברה"ר - בכריכות דוקא מפליג בין רה"ר לרה"י משום דלמ"ד (לקמן בבא מציעא כב:) סימן העשוי לידרס הוי סימן ומקום הוי סימן מיירי הכא דליכא סימן ומקום נמי לא הוי סימן ברה"ר משום דמנשתפי וברה"י הוי מקום סימן וחייב להכריז ומיירי דאשכח דרך הינוח וככרות של נחתום ועיגולי דבילה אין בהם סימן והוי שלו אף ברה"י ומיירי דמצא דרך נפילה ולכך לא הוי מקום סימן וא"ת אמאי נקט כריכות דאשכח דרך הינוח טפי משאר דאיירי דרך נפילה וי"ל דכריכות איידי דיקירי אינון לא הוה שיפלו שלא מדעת אלא כשעומד לפוש מניח לארץ ושכחם שם וככרות של בעה"ב יש להן סימן דבעלי בתים רגילים לעשות סימן בככרותיהן ולכך אפילו ברשות הרבים חייב להכריז דסימן העשוי לידרס הוי סימן וציבורי מעות ופירות דהוי מקום סימן אף ברה"ר כדאמר לקמן משום דלא שייך בהו מנשתפי ואם תאמר כריכות ברה"ר דמיירי דרך הינוח היאך לוקחם הא אמרינן לקמן ספק הינוח לא יטול וכל שכן ודאי הינוח וי"ל דה"מ כשמצא במקום מוצנע ומשתמר דלא יטול אם אין בו סימן ואם יש בו סימן נוטל ומכריז ולמ"ד (לקמן בבא מציעא כב:) סימן העשוי לידרס לא הוי סימן ומקום נמי לא הוי סימן מיירי בכריכות שיש בהם סימן ולכך ברה"י מכריז וככרות של נחתום ושאר דמתניתין לית בהו סימן ולכך אף ברה"י הם שלו וככרות של בעה"ב שיש בהם סימן חייב להכריז אף ברה"ר דאין עשוי לידרס משום דאין מעבירין על האוכלין וכולה מתני' מיירי בין דרך נפילה בין דרך הינוח וא"ת כריכות אי דרך נפילה היא אם כן אינו יודע היכן נפלו וברשות היחיד אמאי צריך להכריז הא מתייאש שסבור ברה"ר נפיל וי"ל דאע"פ שאינו יודע לכוין המקום יודע הוא אם נפל ברשות הרבים או ברשות היחיד:

פסקי הרא"ש על בבא מציעא ב':ג':א'

א"ר זביד משמיה דרבא הלכתא כריכות ברה"ר הרי הוא שלו. ברה"י דרך נפילה הרי אלו שלו. דרך הנוח חייב להכריז ויתן להם סימן מקום. ולא יניחם שם שמא ימצאם נכרי או ישראל חש"ו ויטלם. ואע"ג דאמר לקמן ספק הנוח לא יטול בדבר שאין בו סימן ה"מ במוצא במקום שהוא שמור קצת כגון אחר הגפה ואחר הגדר ושבילין שבשדות וסבורין הבעלים שלא ימצאם אדם עד שיבואו שם ויטלו. אבל במקום הפקר נוטל והוא שלו. זה וזה בדבר שאין בו סימן. אבל דבר שיש בו סימן בין ברה"ר בין ברה"י בין דרך נפילה בין דרך הנוח חייב להכריז.

משנה תורה, הלכות גזילה ואבידה ט"ו:א-ב'

כָּל הַמּוֹצֵא אֲבֵדָה בְּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ סִימָן בֵּין שֶׁאֵין בָּהּ סִימָן אִם מְצָאָהּ דֶּרֶךְ הַנָּחָה אָסוּר לִגַּע בָּהּ שֶׁמָּא בְּעָלֶיהָ הִנִּיחוּהָ שָׁם עַד שֶׁיַּחְזְרוּ לָהּ וְאִם יָבוֹא לִטְלָנָה וְהָיָה דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ סִימָן הֲרֵי אִבֵּד מָמוֹן חֲבֵרוֹ בְּיָדוֹ שֶׁהֲרֵי אֵין לוֹ בָּהּ סִימָן לְהַחְזִיר בּוֹ. וְאִם הָיָה דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ סִימָן הֲרֵי זֶה הִטְרִיחָן לִרְדֹּף אַחֲרֶיהָ וְלָתֵת סִימָנֶיהָ. וּלְפִיכָךְ אָסוּר לוֹ שֶׁיִּגַּע בָּהּ עַד שֶׁיִּמְצָאֶנָּה דֶּרֶךְ נְפִילָה. וַאֲפִלּוּ נִסְתַּפֵּק לוֹ הַדָּבָר וְלֹא יָדַע אִם דָּבָר זֶה אָבוּד אוֹ מֻנָּח הֲרֵי זֶה לֹא יִגַּע בּוֹ. וְאִם עָבַר וּנְטָלוֹ אָסוּר לוֹ לְהַחְזִירוֹ לְשָׁם. וְאִם הָיָה דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ סִימָן זָכָה בּוֹ וְאֵינוֹ חַיָּב לְהַחְזִירוֹ:

וְכָל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סִימָן בֵּין בְּדֶרֶךְ הַנָּחָה בֵּין בְּדֶרֶךְ נְפִילָה בֵּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד בֵּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּב לְהַכְרִיז. כֵּיצַד. דֶּרֶךְ הַנָּחָה כְּגוֹן שֶׁמָּצָא חֲמוֹר אוֹ פָּרָה רוֹעִים בַּדֶּרֶךְ בַּיּוֹם אוֹ שֶׁמָּצָא כְּלִי מְכֻסֶּה בָּאַשְׁפָּה הֲרֵי זֶה לֹא יִגַּע בָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב א) "נִדָּחִים בַּדֶּרֶךְ". אֲבָל אִם מָצָא חֲמוֹר וְכֵלָיו הַפּוֹכִים וּפָרָה רָצָה בֵּין הַכְּרָמִים אוֹ כְּלִי מְגֻלֶּה בָּאַשְׁפָּה הֲרֵי זוֹ אֲבֵדָה וְנוֹטֵל וּמַכְרִיז:

משנה תורה, הלכות גזילה ואבידה ט"ו:י'

מָצָא כְּרִיכוֹת בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד אִם דֶּרֶךְ נְפִילָה הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ. וְאִם דֶּרֶךְ הַנָּחָה חַיָּב לְהַכְרִיז שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָהֶם סִימָן הַמָּקוֹם סִימָן (אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ סִימָן מֻבְהָק). מָצָא אֲלֻמּוֹת בֵּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד בֵּין בִּרְשׁוּת הָרַבִּים נוֹטֵל וּמַכְרִיז: